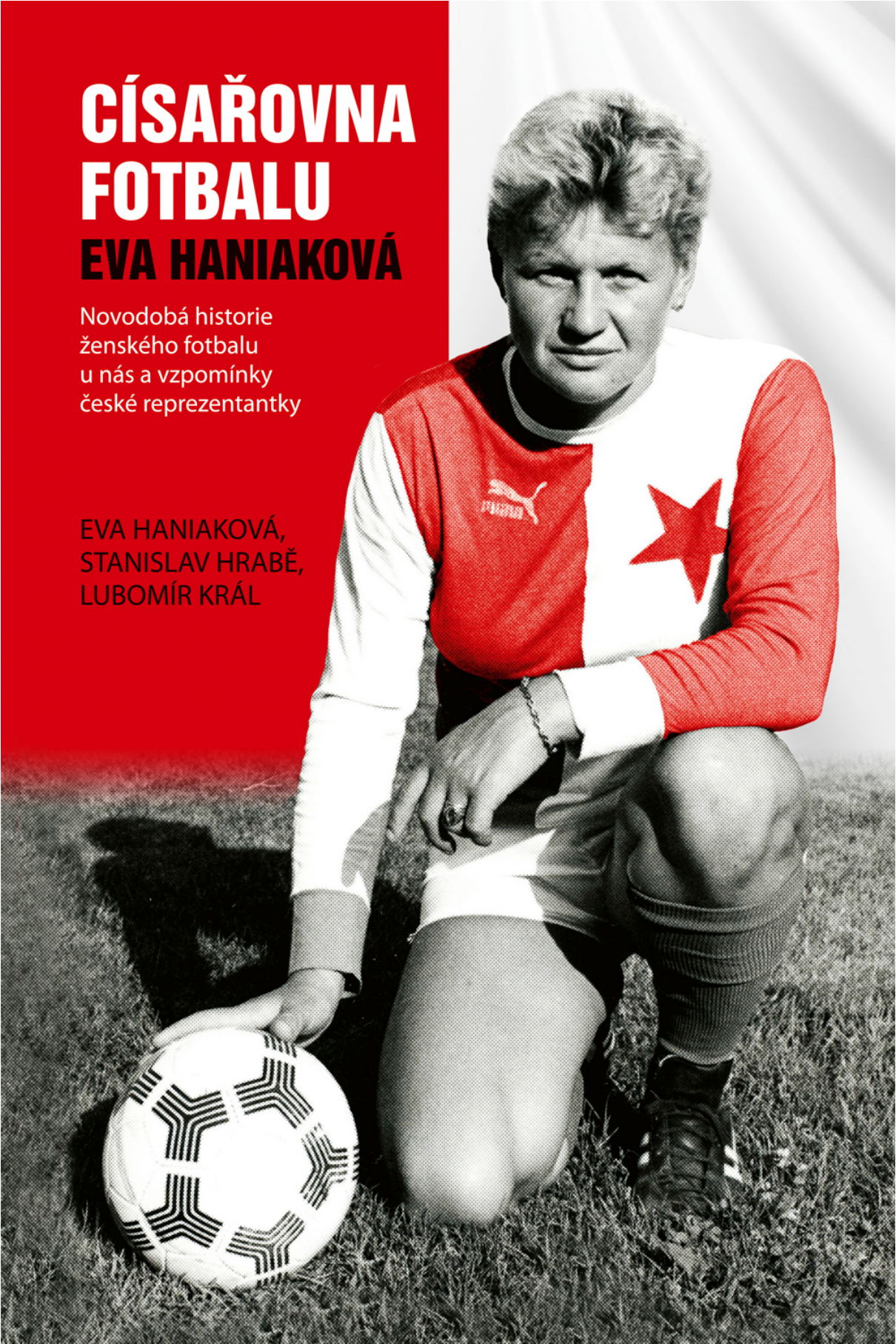

CÍSAŘOVNA FOTBALU EVA HANIAKOVÁ

Novodobá historie
ženského fotbalu
u nás a vzpomínky
české reprezentantky

EVA HANIAKOVÁ,
STANISLAV HRABĚ,
LUBOMÍR KRÁL

**CÍSAŘOVNA
FOTBALU
EVA HANIAKOVÁ**

Vydání této publikace podpořili:

**Fotbalová asociace České republiky,
Městská část Praha 19,
Stamiva, spol. s r. o.,
AC Sparta Praha fotbal, a.s.,
Mgr. Karel Fischer,
Campers4U,
Daniel Martinů,
TV Kbely.
PRO-DOMA Stavebniny**

Autoři spolu s Nakladatelstvím Epoque děkují všem,
kteří svým přičiněním přispěli k vydání této unikátní publikace
oslavující výjimečnou osobnost ženského fotbalu u nás.

CÍSAŘOVNA FOTBALU

EVA HANIAKOVÁ

Novodobá historie ženského fotbalu u nás
a vzpomínky české reprezentantky

EVA HANIAKOVÁ,
STANISLAV HRABĚ,
LUBOMÍR KRÁL

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

© Eva Haniaková, Stanislav Hrabě, Lubomír Král 2022

Photos © Milan Dlask, Anna Dlasková, Lucie Dudová, Josef Duchek,
Aneta Fojtíková, Eva Haniaková (Hezinová),
Zdeněk Hanke, Zdenka Chalúpková, Zdeněk Jakoubek,
Dana Jeřábková, Pavel Jiřík ml., Pavel Jiřík st., Kbely TV,
Markéta Klímová, Eliška Kovaříková, Lubomír Král,
David Křivský, Kristýna Napoleaová, Jeanette Nehodová,
Vladimír Pilař, Oldřiška Sovová (Pelikánová),
Michaela Šikalová, Lucie Šmahelová, Anna Šubrtová,
Jan Tauber, Václav Tichý, Adéla Tomanová,
Prokop Vodička, Slávka Vošická, Marie Wasner (Tlachová),
Wikimedia Commons – Public Domain,
Věra Zemanová (Dlouhá), Klára Zemjánková, 2022

Cover art © Lukáš Tuma, 2022

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2022

ISBN 978-80-278-0082-7 (print)

ISBN 978-80-278-1201-1 (pdf)

OBSAH

Holka z Podještědí	11
Červenobílé šperky	25
O srdce Mladého světa	40
V cizích službách	53
Se lvíčkem na prsou	66
Spanilé jízdy	87
Panovnice železná a ocelová	97
Vychovatelka malých spartanek	107
Na lavičce reprezentace	125
Peníze, odměny, dárky	150
Práce, zaměstnání, podnikání	160
Mediální osobnost	175
Trenéři: nadřízení a kolegové	190
Mužský svět	202
Boj se zákeřným nepřítelem	220
Přátelství	228
Historie	240
Rodina	250
Historie ženského fotbalu v zahraničí	277
Historie ženského fotbalu v Čechách	300
Turnaj O srdce Mladého světa	314
Mezistátní zápasy	320
Mistrovství republiky	376
Trenérská kariéra	380
Síň slávy	397
Zdroje informací	402

Vážení čtenáři,

ženský fotbal se stal, je a bude pevnou a významnou součástí fotbalové komunity. Poutá velký zájem veřejnosti, těší se rostoucí podpoře vrcholných orgánů fotbalu ve světě i v Evropě, konkrétně FIFA a UEFA, stejně jako asociací mnoha zemí. Mezi ně patří i Fotbalová asociace ČR.

Jsme pyšní na to, že to byly fotbalistky z bývalého Československa, které stály u kolébky evropského ženského fotbalu. I o tom je tato kniha. Napsala ji ve spolupráci se zkušeným novinářem Stanislavem Hrabětem legendární fotbalistka Eva Haniaková, která spojila s ženským fotbalem celý svůj život. Působila v něm jako hráčka, reprezentantka, funkcionářka a v neposlední řadě jako trenérka, ať už na vrcholové úrovni nebo při práci s mladými adeptkami ženského fotbalu.

Má plné právo napsat toto ojedinělé dílo a popravdě je asi jediná, kdo vše, o čem se píše, prožil. Kniha je doplněna množstvím fotografií a statistických údajů, které nasbíral historik Lubomír Král.

Nic takového zde o ženském fotbale nikdy nebylo a jsem rád, že tato publikace vznikla. Můj obdiv patří autorce, jíž jsem měl tu čest ve své funkcionářské kariéře osobně poznat a cítím k ní náležitý respekt, i jejím spolupracovníkům a vydavatelství za vyplnění dalšího bílého místa na historické mapě našeho fotbalu.

Ing. Petr Fousek
Předseda FAČR

ZASTÁVKA U SRUBU

Jaroslav Hašek založil Stranu mírného pokroku v mezích zákona ve vinohradské hospodě Kravín v Korunní ulici a svého dobrého vojáka Švejka posílal vypít nápoj ze zlatavého moku do hostince U Kalicha na Novém Městě či nuselské restaurace U Bansethů.

Spisovatel Bohumil Hrabal poslouchal příběhy spolustolovníků v pivnici U Zlatého tygra v historickém centru Prahy v Husově ulici, poznal, jaká je čest obsluhovat anglického krále, našel v ní i perličku na dně.

Rovněž císařovna československého a českého fotbalu Eva Haniaková našla zázemí, v němž se rodilo literární dílo o její kariéře i osobním životě. Útulná restaurace Zastávka u Srubu, která se nachází v Centrálním parku městské části Praha-Kbely, nezklame žádného návštěvníka.

Patří do jejího příběhu stejně jako lidé, kteří příjemné prostředí vytvářejí.

KAPITOLA I.

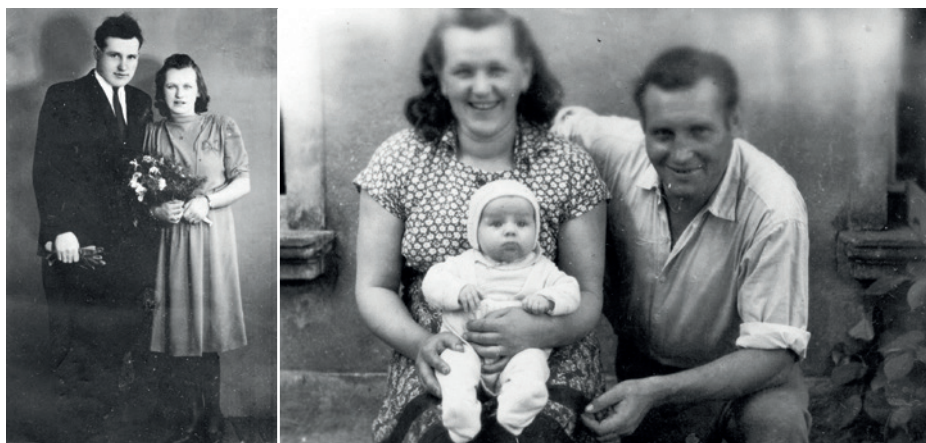
HOLKA Z PODJEŠTĚDÍ

RYTÍŘ A HOSTITEL

Císařovna československého fotbalu se nenarodila se zlatou lžičkou v puse. Možná měla z cenného kovu obě nohy. Božím darem byla zcela určitě fyzicky zdatná postava, která ji předurčovala k hodnotným výkonům na sportovním poli. Vynikala v běhu na lyžích. Když jí bylo čtrnáct, umístila se na čtvrtém místě mistrovství republiky zemědělských jednot. Výborně hrála i volejbal.

Byl jí však předurčen fotbal. V padesátých letech minulého století sportovní aktivita, která k něžnému pohlaví moc neladila. Byla nová, nevyzkoušená, nepoznaná, až podezřelá. I díky císařovně se však změnila v přijatou přirozenost. Nikoho už dnes nezaskočí, když se půvabné dámy střetnou v litém boji na zeleném trávníku. Tehdy to však bylo hodně nevěšdní.

Šťastní rodiče s malou Evou

Modrá krev, třeba jen pár kapek, v ní možná kolovala. „Dědeček z matčiny strany Václav Rajtr bojoval za první světové války na italské frontě, na Piavě. A prý pocházel ze šlechtického rodu, o čemž svědčí i jméno, třebaže počestné Rajtr, tedy rytíř,“ probírá Haniaková rodokmen, který však neprošel důkladným přezkoumáním. Možná zatím.

Rodina bydlela v pražských Vysočanech a rovněž máma Marie si prošla ušlechtilou výchovou, vyučila se zlatnicí. Za války jí cizelérské řemeslo ale moc platné nebylo. Sestra vařila mýdlo, které vozily na vesnici, kde ho měnily za nejhodnotnější komoditu – jídlo. To se pak pokoušely propašovat přes německé hlídky do hlavního města protektorátu.

Šlo o krk. „Máma vzpomínala, jak za pražského povstání vyvedli esesáci z vedlejšího domu ze sklepa lidi, kteří se tam skrývali, a chtěli je zastřelit. Naštěstí se jich zastala jedna Němka, že nic zlého neudělali,“ nabízí otřesný zážitek, jemuž naštěstí sama přítomna nebyla. Ale ani v těchto krušných dobách zába-va neutichla. „Chodili tancovat až do Dejvic,“ dozvěděla se, jaké museli mladí lidé přinášet kilometrové oběti, aby na chvilku mohli přijít na veselejší myšlenky.

Z Vysočan pocházela i otcova rodina Hezinů. Otec Josef měl bratra Jaroslava, jenž provozoval pohostinské zařízení Lidový dům, sourozenec mu vydatně pomáhal. V průmyslové čtvrti poznal svou budoucí ženu. „Nabalil ji,“ upřímně Haniaková vykresluje, jak k seznámení rodičů došlo. „Máma to neměla jednoduché,“ uvědomuje si dcera. „Babička byla metrnice. Když odsunula z polévky zeleninu na okraj, pronesla až urážlivě: Pepíku, cos nám to přivedl za střevo!“

Maminka ve svém království

HOSPODA U HEZINŮ

Po válce zůstali v Sudetech po odsunutých Němcích hodnotné majetky, jeden se v roce 1947 rozhodla zvelebit i pražská rodina. „V rámci osídlení přivedl otec mamku do Kněžic na statek. Doprovázeli je babička s dědou, přestěhovali se koňmo,“ líčí další osud nejbližších. Dobytek na statku vyžadoval každodenní pozornost, práce nikdy nekončila. Postarat se musely i ruce vyučené pro práci s drahými kovy. „Máma si vytrpěla své. Bála se kravinců, prasat, táta ji však vzal a postavil doprostřed. Aby si zvykla. Nikdy ovšem nenadávala,“ oceňuje matčinu obětavost.

Za chvílku otvíráme

První míč

Na dortu jsou tři svíčky

S bratrem

Životní změna nastala, když se ve vedlejších Heřmanicích uvolnila hospoda. Přišel další přesun, za živností. A rodina se rozrůstala. „Jsem třetí dítě v pořadí. První bratr zemřel ve dvou letech na angínu, druhý po třech nedělích na dětské nemoce,“ žehrá na nešetrné zásahy osudu. Nakonec se však dočkala sourozence. „Po mně přišel o šest let mladší bratr Jaroslav, který dostal jméno po strejdovi.“

Na nějaké stýskání si ale nebyl čas. Hospoda ho krade důsledněji než zručný zloděj. „Táta vařil, maminka obsluhovala. Rekreační oblast, kde byly chaty a koupaliště, přiváděla hodně hostů. Už v 10.30 bývala obrovská fronta,“ vysvětluje, že se ohánět museli všichni. „Jako malá jsem sbí-

Otec ve svém živlu

Maminka má snad křídla?

rala talíře, pomáhala jsem, kde bylo potřeba. Povinnosti byly velké. Když byla však škola, nemusela jsem,“ upozorňuje, že prostor na vzdělání dostala. A nejen na něj.

VESNICKÁ KLÁNÍ

Nevybavuje si, kdy poprvé kopl do míče. Muselo to být – alespoň je o tom přesvědčená – na hřišti v rodných Heřmanicích. Ostatně co by to bylo za vesnici, kdyby neměla hřiště (a také kovárnu, hospodu a kostel). „Táta dřív za místní klub chytal,“ vyplavují na povrch nezničitelné geny. „Moc si to tedy nepamatuju, ale mám fotky,“ předkládá svědka lapačského umění rodiče.

První kontakt s míčem

První kopnutí?

Fotbalový zápas je pro vesnici vždycky velká událost, sláva. Lidé se svátečně oblékli, na duely venku se jezdilo autobusem po celém okrese. Mužstvo nabízelo i osobnosti. „Nějaký Dytrych jak si nedal dva rummy, tak nemohl hrát,“ předkládá nejvýraznější historku, která se jí vryla do paměti. Také ona se cest zúčastňovala.

A večer se výsledek – ať byl jakýkoli – šel zapít. Do hospody U Hezinů. V něm se odvíjela veškerá společenská činnost. Byl zde i velký sál, kde se tancovalo a v němž se konaly schůze, i fotbalové. „Táta po skončení aktivní činnosti přešel na funkcionářinu, doslova držel místní fotbal,“ odhaluje další okolnost, jak vztah k nejpopulárnějšímu sportu na světě narůstal.

Eva s rodiči v Karlových Varech

Škola ve vesnici byla jen do 5. třídy, za vyšším vzděláním se jezdilo do Jablonného v Podještědí. I chodilo, pět kilometrů nebyla nezvládnutelná štreka, v zimě se upínaly na nohy lyže. Ale sekretariát úřadoval v linkovém autobuse, v němž se domlouvala odpolední klání. Horní část proti dolní, derby vzniklo zcela samovolně. Sraz ve čtyři a výkop byl stanoven.

Nikdo ji neodháněl, i když byla jediná holka, která se hrnula k míči. Kamarádky jen rády přihlížely – bylo na koho, chlupci se nacházeli v rozkvétajícím se věku –, ale nepřidaly se. „Občas mne vyhnali, vyslechla jsem si, ať jdu raději k vařečce, ale jinak jsem byla vítaná. Zvláště, když jsem se hodila do počtu,“ přijala úděl účelové náhradnice. „Evo, přijď nám pomoci,“ zaznívalo pravidelně. Do branky ji však nestrkali, byla odolná, nebála se soubojů.

Nijak ji nešetřili. Po dešti bývalo hřiště hodně záludné, míč těžký, až nebezpečný. „Jeden kluk, takový řimbaba, balon napral a já dostala ránu do obličeje,“ vybavuje si nepříjemný okamžik. „Vyskočila jsem, padla, chvíli byla bez sebe. Pak se otřepala a hrála dál,“ nehleděla na utržené šrámy. Nevěděla, že se zoceluje pro pozici stopera prvoligového týmu.

Doma ji od dosti nezvyklé záliby neodrazovali. „Táta mě podpo-

Na české vesnici

roval ve všem, nic mi nezakazoval, byla jsem jeho holčička.“ Máma si jen povzdechla v úterý, když bylo velké prádlo. Umazané oblečení od fotbalu dává zabrat. „Přišla jsem špinavá, ale neřešilo se to. Už den předtím se namáčelo, pak pralo, běhlo, škrobilo. Nosily jsme prádlo na půdu, věšely ho, svítily baterkou,“ popisuje den úklidu.

Na české vesnici se vždycky brousily talenty. Pro fotbal žen.

STEHNO PRO PANA SOUDCE

Nejdříve si však vyzkoušela, zda má talent k jinému hereckému umění, na divadelních prknech. Ostatně se často říkává, že obě profese mají k sobě nesmírně blízko. Dovedou diváka nadchnout, potěšit, někdy i ošidit...

Vlastně se představením loučila s povinnou školní docházkou. „V Jablonném v Podještědí, kam jsem jezdila na druhý stupeň, byl velice aktivní ředitel Josef Hejlek, neustále vymýšlel nějaké mimoškolní aktivity,“ rozvíjí příběh, který ji poslal před divadelní oponu. „V 9. třídě jsme se spolužáky nastudovali pod jeho vedením pohádku O princezně Pampelišce,“ prozrazuje dramatický kus v podání mladých ochotníků.

Hlavní role princezny ji obkroužila obloukem, proč by se také snažila vtělit do postavy princezny, když jí na fotbalovém trávníku čekal trůn a titul císařovny. Svěřená postava soudce v paruce a taláru obsahovala hodně zodpovědnou úlohu. „Měl ve scénáři povinnost pochutnávat si na kuřecím stehnu,“ prozrazuje, jaký jí režisér svěřil náročný úkol. Rodiče pekli, nešetřili drůbeží, chuťová rozmanitost byla široká. „Co jsem nesnědla při představení já, to zpucovali po něm moji věčně hladoví spolužáci,“ dokládá, že kulinářské umění rodičů bylo doceněno.

Premiéra proběhla v Jablonném, pak pohádku nabídli v dalších městech okresu Česká Lípa. Kuřecí hejno u hospody v Heřmanicích sice notně prořídlo, ale nebyly to promrhané oběti. „Užili jsme si velkou legraci, rádi na to dodnes vzpomínáme,“ neskryvá pohádková soudkyně. „A spolužáci se najedli,“ dodává ke kulturnímu zážitku další hodnotu.

VOLÁNÍ PRAHY

Vše se zlomilo v květnu 1968. Rodina se vypravila do Liberce na slavnostní událost dojezdu Závodu míru. Než však dorazili poslové varšavského míru (okupace Československa vojsky tohoto paktu zničila rozvíjející svobodu o dva a půl měsíce později koncem srpna), hrál se fotbalový zápas žen. „Poprvé v životě jsem viděla utkání ženského fotbalu,“ příznává slečna Hezinová. „Hrála Slavia, ani nevím proti komu, ale moc mě to zaujalo,“ nedokázala uniknout vábení.

Náramně se to sešlo. O rok později, když jí bylo patnáct, ukončila v Podještědí povinnou školní docházku a chystala se zamířit do Prahy nadále rozvíjet své vzdělání – v sektoru pohostinství. A k tomu si přidat fotbal, vášně, která ji naprosto pohltila. Celoživotně.

Po prázdninách nastoupila na střední školu společného stravování, kterým se říkávalo hotelovka, v Podskalské ulici. Vylétla tímto směrem z rodného hnízda sama, žádná kamarádka ji nedoprovázela, ale to ji netrápilo. Odvaha jí nikdy nechyběla.

Věděla, kdy má Slavia tréninky. Hodila do velké tašky gumotextilové kopačky, které jí koupili rodiče. A vykročila správnou nohou. Po prvním dnu na ni čekali před školou kluci z Heřmanic, tedy děti luffáků, kteří měli v severním cípu republiky chalupy. Nabízeli, že ji do Edenu doprovodí. Měla však svou paličatou hlavu. „Zjistila jsem si, že od školy do Edenu jezdí dvě tramvaje přímo, 27 a 4, já však objela celou Prahu, použila jsem čtyři spoje.“ Ani pantáta Kondelík nebyl tak zmaten. Byl to její souboj s pražskou MHD.

Šoupli ji do skupiny s béčkem, kde se snažily na sebe upoutat mladé holky, kterým se říkalo kůzlata. „Přišla jsem do Prahy jako venkovanka, nemožně oblečená, ani jsem nenosila do kopaček ponožky. Prostě připravená vyvést kozy na pastvu...“ netají naturalistický přístup. První trénink však posunul možnosti nové posily hodně vysoko. I trenér Vilém Marzin se pochvalně vyjádřil, a to byl hodně náročný kouč.

Do této party přišla Eva v roce 1969

Po velkých jménech jenom pošilhávala. „Nemohu říct, že by mě některá z děvčat hned utkvěla v paměti,“ slévají se Haně první dojmy do šedivého celku.

Brzy však mezi ně zapadla. Zbožná úcta však ustupovala jen pozvolna, respekt nikdy nevymizel.

Na oltáři zbožnosti stála dlouholetá kapitána Slávka Vošická. „Znala jsem ji z plakátu v zápase kované žen při dojezdu Závodu míru v roce 1968,“ prozrazuje první kontakt. Zatím nepřímý. Těch osobních nasbírala později přemnoho.

GUVERNANTKA

Zdislava „Slávka“ VOŠICKÁ

(1. 2. 1949 v Ratajích u Vlašimi)

Pochází ze šesti sourozenců. Od mládí se věnovala sportu – atletice, volejbalu, stolnímu tenisu, šachům. Ale fotbal s kluky ji bavil nejvíc. Devatenáctého října 1966 byl na Slavii sraz zájemkyň, sešlo se jich asi čtyřicet. Trenér Vilém Marzin vybral do základu čtyři včetně ní. Za Slavii Praha do roku 1986 odehrála cca 700 zápasů. Následně pracovala jako funkcionářka (vedoucí družstva, ekonomka) do roku 2003. Za reprezentaci, byť šlo o neoficiální střetnutí, hrála do roku 1982 a nastoupila ve všech zápasech, které byly do té doby odehrány. Fotbal žen nadále sleduje, derby si nechá ujít málokdy.

Eva přišla do Slavie v roce 1969. Daniela Trýbová, která přišla dříve, byla o rok starší a chodila na stejnou školu jako Eva. Společně s Viki Trnkovou jsme se o ni postaraly, je mezi námi pětiletý věkový rozdíl.